

gen, og Befolkningen taber ved, at en saadan Betragtning knæsættes, hele Sympatien for Hæren. Befolkningen kan ikke forstaa, at den Pligt, som enhver dansk Mand har til at holde Landets Love, kan komme i Strid med en Officers Ære. Jeg skulde ikke have opholdt mig saa meget ved dette Brev i denne Sag, hvis ikke en af Hærens højeste afskedigede Officerer havde gjort Sagen til sin, nemlig den afskedigede kommanderende General, von Bahnsen, som ganske gik ind paa samme Betragtning og som offentlig har fremsat den Betragtning, at i visse Tilfælde maa en Officers Ære være saaledes, at han har Ret til at bryde Landets Love og tilsidesætte den Pligt, som enhver lovlidig Borger har her i Landet. I forrige Aarhundrede sad vore Forfædre paa Teatret og græd over de Konflikter, der kunde opstaa mellem Dyden og Kærligheden. Det er muligt, at en Forfatter i vor Tid kan skrive et Drama, som jeg ikke vil tro, at vi kunne komme til at græde over, men snarere la ad ved at se den Konflikt fremstillet, der kan opkomme mellem Borgernes Pligt og Officerernes Ære. Jeg tror, som sagt, at netop saadanne Ting gøre deres til, at den Sympati, som er saa ønskelig for Hæren i Befolkningen og i Folketinget, ikke kan komme til Stede. Jeg skal i samme Forbindelse nævne et andet Forhold, som er kommet frem i den allersidste Tid, atovre i Odense har en Afdelingschef, en Oberst, befalet eller henstillet, hvad det nu er, til sine Underofficerer, at de skulle hilse paa Officererne i Kirken. Naar man nu ved, at her i Landet betragtes Kirken som et Sted, hvor Ligheden gælder, et af de faa Steder, hvor Lighedsprincippet gælder og gælder fuldt ud, fordi Befolkningen har lige Rettigheder lige over for sin Gud, kan man sige sig selv, at en saadan Befaling eller Henstilling, fremsat af en højere Officer, netop vil skade den Sympati, som man ønsker bevaret for Hæren.

Jeg skal efter disse Betragtninger ganske kort omtale de stillede Ændringsforslag og de Samraad, som findes omtalte i Betænkningen. Der er 3 Samraad; jeg finder det ikke nødvendigt at opholde mig længe ved dem. Det første er under Konto D., Sygevæsenet, og er et Samraad, vi have haft med Krigsministeren om, at Hæren for det første i Tilfælde af, at en fattig værnepligtig bliver syg, kunde hjælpe Forældrene eller de nærmeste paarørende til en fri Rejse for at se til den syge, og for det andet i Tilfælde af, at en saadan

værnepligtig dør, da kunde tage sig paa at hjemsende hans Lig. Hæren hjemsender jo de levende Soldater, de døde begraver den, men det er jo undertiden Tilfældet, at de nærmeste paarørende hellere ville have vedkommende hjemsendte, og i saa Fald maa de nu selv betale ikke alene Hjemsendelsesomkostningerne, men ogsaa Kisten, og hvad der ellers skal til. Krigsministeren har stillet sig ret velvillig her til, men har ment, at det maaske krævede noget forøgede Udgifter; han var dog, saa vidt jeg forstod ham, villig til at forhandle videre om Sagen, hvis det skulde være nødvendigt. — Det andet Samraad angaar Usserød Klædefabriks Jordlod. Krigsministeriet har jo derude i Usserød en Klædefabrik, og til Fabrikken hører der en Jordlod. Det viser sig, at Krigsministeriet ikke just er heldigt som Jorddyrker. Jordlodden har tilhørt Fabrikken, siden Krigsministeriet overtog Fabrikken i 1843, og den har været bortforpagtet fra 1849 til 1890. Den er 88 Tønder Land stor; deraf ere 14½ Tønde Land Eng og Mose. Forpagtningsafgiften var anslaaet til 2550 Kr., men det blev nødvendigt paa Grund af Forpagterens Tab ved Forpagtningen at nedsætte den til 2000 Kr.; da Forpagteren ikke kunde klare sig, blev det nødvendigt at give ham Afslag, saaledes at Afgiften blev nedsat til 2000 Kr. Endvidere blev det nødvendigt at lægge Tag paa Avlsbygningerne, navnlig paa Kostalden; men desuagtet efterlod Forpagteren Jordlodden, da han fratraadte den, i en meget slet Drift og ligeledes Kvægbesætningen i en meget slet Orden. Siden 1890 har Ministeriet selv drevet Jordlodden; det har holdt en Forvalter eller Bestyrer, som lønnes med 500 Kr.; hans Hustru faar 200 Kr., og saa faa de fri Station tilligemed de 3 smaa Børn, de have. Men Resultatet af Driften have ikke været godt. I 1890—91 var der et Overskud af 146 Kr. 63 Øre, i 1891—92 et dito af 557 Kr. 94 Øre, i 1892—93 et dito af 916 Kr. 03 Øre, i 1893—94 var der derimod et Underskud af 2,069 Kr. 95 Øre, i 1894—95 et Overskud af 616 Kr. 72 Øre, i 1895—96 et Underskud af 395 Kr. 61 Øre, i 1896—97 et Overskud af 944 Kr. 78 Øre og i 1897—98 et Overskud af 100 Kr. 53 Øre. Naar man tæller Summerne sammen og undersøger Sagen, vil man se, at det bliver et meget tarveligt Resultat, som kommer ud af det hele. Finansudvalget har derfor tænkt, om det ikke er bedre, at Krigsministeriet ophørte med at være Jorddyrker eller Agrar — hvad man nu vil kalde det